

Ляшенко О. І., Кременський Б. Г. Міжнародні предметні олімпіади. *Енциклопедія освіти*. / Нац.акад. пед. наук України; [гол. ред. В. Г. Кремень; заст. гол. ред. В. І. Луговий, О. М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, Л. Д. Березівська, І. Д. Бех, В. Ю. Биков, М. С. Гальченко, В. В. Засенко, С. А. Калашнікова, М. О. Кириченко, Л. Б. Лук'янова, В. Г. Панок, В. О. Радкевич, О. Я. Савченко, М. М. Слюсаревський, О. В. Сухомлинська]: 2-ге вид, допов. та перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. С. 575–576.

МІЖНАРОДНІ ПРЕДМЕТНІ ОЛІМПІАДИ є видом інтелектуальних змагань учасників з різних країн, зміст завдань яких ґрунтуються на певній галузі знань, що вивчається в закладах освіти. Більшість М.п.о. проходить щорічно в різних країнах світу.

Спільною загальною метою проведення М.п.о. є заохочення розвитку співробітництва в галузі освіти і науки, зміцнення дружніх зв'язків між країнами та поширення їх досвіду щодо задоволення пізнавальних потреб учнів і студентів та створення належних умов для розвитку здібностей інтелектуально обдарованої молоді.

Учасники М.п.о. змагаються у складі команд країн, які вони представляють, проте результати змагань, як правило, визначаються персоніфіковано, як особисті досягнення учасника олімпіади. Правила деяких М.п.о. (наприклад, Міжнародної математичної олімпіади) передбачають можливість визначення командної першості; і навпаки, окремі олімпіади (наприклад, Міжнародна фізична олімпіада) забороняють офіційне визначення командної першості, а також офіційне оприлюднення персональних результатів усіх учасників, які не стали переможцями олімпіади.

М.п.о. досить різноманітні за змістом, правилами, вимогами, регламентом, часом і місцем проведення тощо. Єдиних стандартів, правил чи умов проведення цих заходів не існує. Кожна з олімпіад, як добровільне ініціативне об'єднання представників різних країн, на своєму зібранні найвищого рівня самостійно приймає колегіальне рішення і затверджує необхідні документи і регламенти. Немає єдиної міжнародної організації або центру, який би координував проведення М.п.о. Деякі з них відбуваються під егідою ЮНЕСКО, але їх кількість незначна.

Офіційно команди школярів України представляють нашу державу у восьми М.п.о., які є найбільш престижними у світі: з математики, фізики, хімії, біології,

екології, географії, інформатики, астрономії. Статути зазначених олімпіад містять вимогу до країн, які делегують свої команди, про те, що учасниками міжнародних змагань мають право стати лише переможці відповідних національних олімпіад.

У деяких інших М.п.о., які за статусом менш престижні, бо мають менш жорсткі вимоги до учасників, участь можуть брати команди, сформовані окремими навчальними закладами, освітніми громадськими організаціями тощо. Участь у таких олімпіадах розглядається здебільшого як можливість попередньої підготовки учасників М.п.о. до більш престижних змагань.

Серед студентів університетів також проводяться М.п.о. У цих олімпіадах, як правило, беруть участь команди, сформовані університетами.

Українські школярі успішно виступають у М.п.о. Так, за роки незалежності 799 учнів, що брали участь у М.п.о. у період з 1993 до 2019 року, вибороли 657 медалей різного гатунку, з них 114 золотих, 258 срібних і 285 бронзових; 45 учасників нагороджені Почесними грамотами.

О.І. Ляшенко, Б. Г. Кремінський